

SMART **city** FORUM

Bilten

Bilten broj 2

Drugi Smart City Forum

14. decembar 2021. godine

SAVE THE DATE:

Drugi Smart City Forum 14. decembra 2021. godine

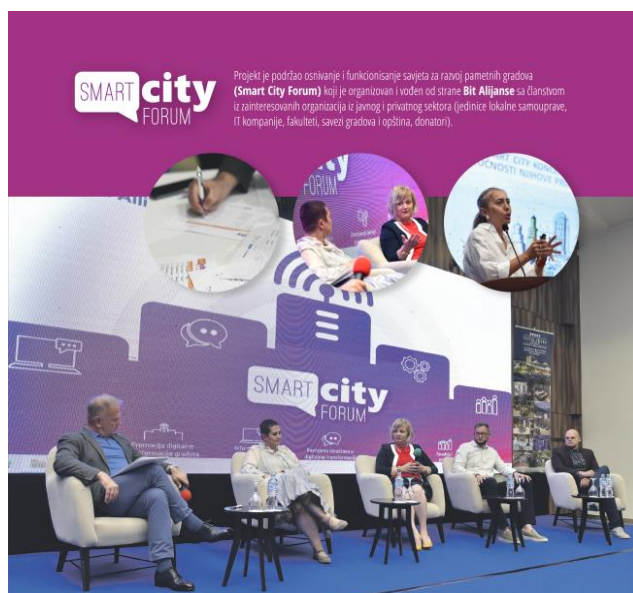
Bit Alijansa je osnovala Smart City Forum, mjesto susreta ključnih aktera koji doprinose procesu razvoja pametnih gradova.

Prvi sastanak Smart City Foruma održan je 23. juna 2021. godine u hotelu Hills, a učestvovali su ključni akteri u digitalnoj transformaciji putem smart city koncepta: jedinice lokalne samouprave, savezi gradova i općina, kompanije iz IT sektora, fakulteti, stručnjaci za temu digitalne transformacije, kao i donatori. Njihovo iskustvo, znanje i specifični interesi će doprinijeti unapređenju stanja u ovoj oblasti. Platforma će uticati na kvalitetniju realizaciju projektnih aktivnosti i ostvarenje očekivanih rezultata, a otvorena je za predstavljanje i savjetodavnu podršku svim projektima iz ove oblasti koji to zatraže.

26. oktobra 2021. godine održana je Godišnja sjednica Skupštine Bit Alijanse, a tom prilikom je predstavnicima kompanija članica Bit Alijanse projektni menadžer, Svjetlana Vučić, istakla da je u okviru projekta „Pametni gradovi – ka digitalnoj transformaciji gradova u BiH“ na inicijativu Bit Alijanse osnovan Smart City Forum, konsultativno tijelo koje ima za cilj da podstakne interakciju ključnih aktera, razmjenu iskustava i ojača lokalne kapacitete kao i da kreira partnerstva koja doprinose uspješnom provođenju procesa digitalne transformacije lokalnih samouprava.

Pozivamo Vas da uzmete učešće u drugom Smart City Forumu koji će se održati **14. decembra 2021. godine** u online formatu, a okupiće članove Smart City Foruma - eksperte u polju pametnih gradova, predstavnike visokoškolskih ustanova, predstavnike međunarodnog, javnog i privatnog sektora. Za potvrdu učešća, kontaktirajte projekt menadžera Bit Alijanse Svjetlanu Vučić putem e-mail adrese: svjetlana.vucic@bit-alliance.ba.

Zvanična brošura projekta na linku u nastavku:
<https://bit.ly/SmartCityBrošura>

Tri generacije/nivoa razvoja smart city gradova

(autor teksta: Doc. Dr. Nasiha Pozder, dia)

U prethodnih nekoliko decenija razvoja modela pametnog grada razvijala se i definicija i shvatanje ovog pojma i modela, ali se uglavnom od najranijih faza do danas pametni grad fokusira na upravu, okoliš, mobilnost, ekonomiju, građane i življenje u najširem smislu, pri tome podrazumijevajući upotrebu tehnologije za analizu podataka u svrhu sagledavanja stanja i razumijevanja problema, a potom i upotrebu tehnologije za savladavanje uočenih manjkavosti u svrhu optimizacije uslova i resursa sa krajnjim ciljem da grad bude održiviji, prilagodljiviji, efikasniji i zdraviji.

Kroz višedecenijski proces razvoja modela smart city kao novog tipa grada ili modela za tranziciju gradova u krizi, uočavaju se tri generacije ili bolje rečeno tri nivoa smart city pristupa :

Solucionizam – smart city 1.0

Prva generacija pametnog grada vrlo moguće krije i jednu od ključnih zamki u koju gradovi na putu ka pametnom zapadnu, a koju Boorsma naziva solucionizam, čime opisuje situacije u kojima unaprijed određena rješenja postaju cilj pametnog grada, zagovarajući istovremeno da rješenja trebaju biti samo sredstvo za postizanje željenog ishoda.

Ako se složimo sa Boorsma, ova zamka obično dolazi iz inženjerske kulture koja je sklona rješenjima kojima se želi učiniti nešto «boljim», čak i ako je već bilo dobro, pravdajući to boljom učinkovitošću. Učinkovitost, naravno, može biti poželjan ishod u mnogim slučajevima, ali ne i jedini željeni ishod u konceptu pametnog grada. Rizik tranzicije grada u pametni grad zasnovan oko rješenja, čini da projekti postaju svrha sami sebi, čime se ograničava važnost za samu zajednicu, a prihvatanje zajednice je jedna od najznačajnijih garancija uspjeha koncepta pametnog grada. U rečenom se ogleda slabost modela u kojem je izražena dominantnost tehnologije i tehnoloških rješenja i u drugi plan stavljen strateški pristup koji bi prije svega definisao problem a po tom tragao za rješenjem. Ovakav pristup čest je kod gradova u kojima je jaka inženjerska kultura, u kojima se privatno utrkuje i pobjeđuje u utrci sa javnim. Solucionizam nema dugoročne i kontinuirane uspjehe ukoliko se ne prilagodi potrebama i mogućnostima uprave i građana.

Uspješni predstavnici solucionizma su oni koji su iz ovog modela prešli u gradove druge ili treće generacije pametog

Tri nivoa smart city pristupa

1. Solucionizam – dominantnost tehnologije i tehnoloških rješenja
2. Tehnostrateški pristup – tehnologija vođena i usmjeravana vizijom uprave
3. Tehnoparticipativni pristup – dominacija građanske inicijative i participacije

Naravno, ne prolaze svi gradovi kroz sve tri generacije, niti su one nužno hronološke u smislu da su najraniji smart city koncepti bili isključivi predstavnici prve generacije ili da neki najrecentniji ne pokazuju karakteristike prve generacije, pa je bitno pojasniti same odlike ovih generacija.

grada a svoje naslijeđe iz prve generacije iskoristili kao iskustvo ili kao reklamu i pozitivan poticaj da jepromjena dobra i da joj treba dati priliku.

Možda se za najveću «žrtvu» zamke solucionizma može proglasiti Barcelona, ali je upravo Barcelona i najbolji primjer grada koji je uspješno prevazišao solucionističke slabosti i prešao u pametni grad druge, a potom i treće generacije. Santander je još jedan primjer grada ove generacije, koji danas sa svojih preko 20.000 instaliranih senzora predstavlja svojevrsnu živu laboratoriju.

Tehnostrategizam – smart city 2.0

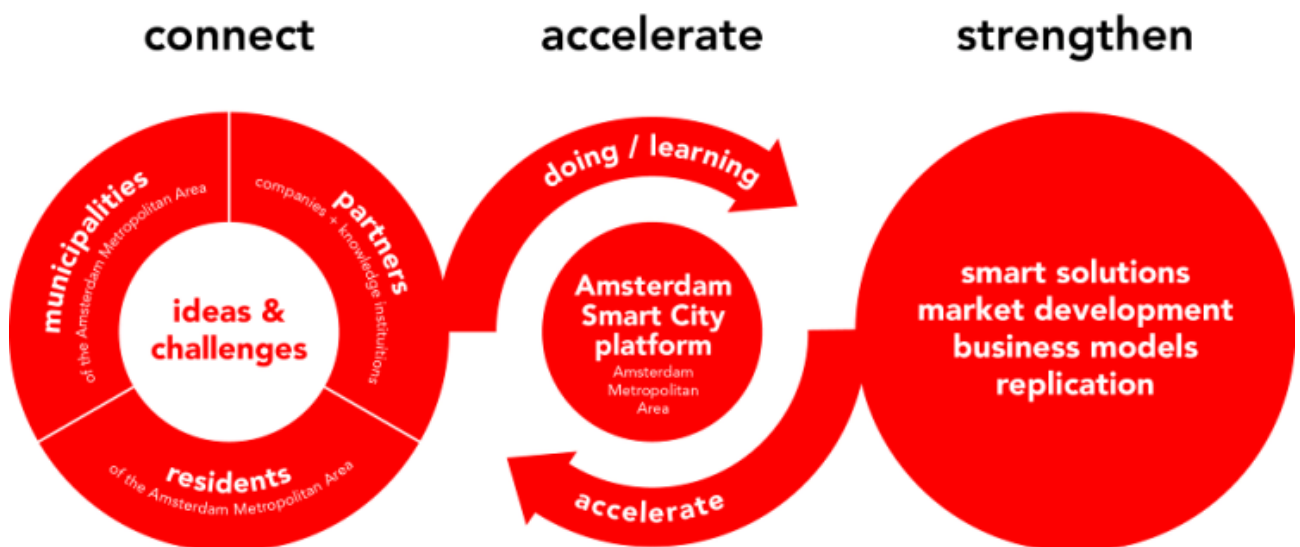
Strateški pristup kod gradova koje svrstavamo u drugu generaciju podrazumijeva primjenu tehnologije i teholoških rješenja i dostignuća pod palicom i uz viziju prvenstveno uprave. Ovaj pristup je strateški jer uključuje analizu, definisanje problema i potom rješenje koje dolazi kroz proces koji uprava vodi i definiše uz pomoć struke i timova formiranih upravo za provođenje tranzicije u pametni grad.

Prednosti tehnostrateškog pristupa ogledaju se u čvrstoj predanosti uprave da se tranzicija obavi, pri čemu se potiču interoperabilnost unutar javnih službi, odjela i institucija, edukacija i osnaživanje uposlenika uključenih u proces, te kapacitiranje u pogledu opreme i sredstava za rad; te velikom procentu učinkovitosti tehnoloških rješenja jer ista dolaze nakon adekvatne i svrsishodne analize od onih koji razumiju sistem i njegove manjkavosti.

Slabosti se pojavljuju kada sistem ostaje zatvoren i ne otvara mogućnosti za građansku uključenost kod odabira projekata ili rješenja ili kada se tranzicija nedovoljno komunicira prema građanima što može stvoriti otpor unutar javnosti ili slab odziv kod korištenja ponuđenih rješenja.

Na primjeru Amsterdama najbolje se može razumjeti grad koji je «zaobišao» prvu generaciju i vjerovatno najbolji primjer pametnog grada druge generacije - iako je jedan od prvih pametnih gradova u Evropi što govori u prilog ranijoj tvrdnji da nisu svi gradovi morali proći kroz sve generacije niti su generacije nužno samo vezane za vremensku odrednicu.

Amsterdam je uspješno na prelazu iz druge u treću generaciju pametnog grada.

Tehnoparticipizam – smart city 3.0

Pametni gradovi treće generacije dominantno su fokusirani na potrebe i želje građana, uključuju ih putem različitih platformi u procese planiranja, odlučivanja, nerijetko prepuštajući inicijativu upravo njima samima.

Preteču ovakvog vida digitalne zajednice i digitalne demokratije je u našem društvu moguće prepoznati u nekadašnjim mjesnim zajednicama, koje su vremenom možda izgubile svoju ulogu, ali nisu nepoznat, istina analogni model participacije.

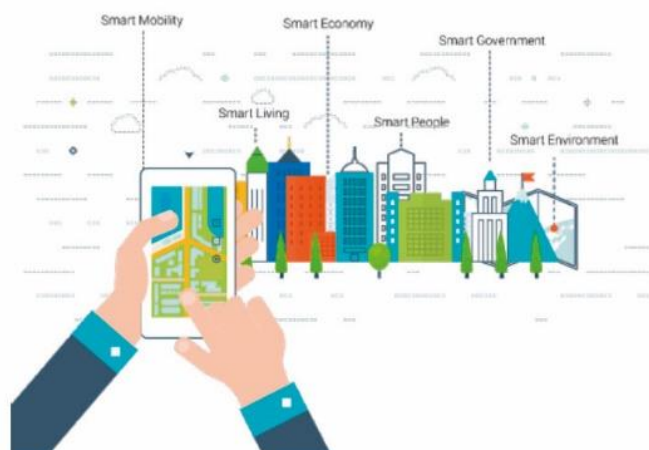
Ono što je važno za uspješnost ovog modela jeste spremnost građana na inkluziju i spremnost građana na prihvatanje rezultata demokratskog procesa koji se u ovom slučaju odvija putem platformi i aplikacija. U uslovima BiH društva važno je raditi i na poboljšanju digitalne pismenosti.

Grad Beč je jedan od onih gradova koji prednjače u ovoj generaciji, Barcelona je takodje uzela zamaha u ovoj grupi pametnih gradova, ali sve je teže napraviti jasnu razliku između onih koji pripadaju nivoima 2.0 i 3.0.

U konačnici, svaki od navedenih nivoa ili generacija ima svoje prednosti i mane i možda najvažnijim se ističe spremnost gradova da prepoznaju mane i preokrenu ih u svoju korist, odnosno da idu u korak sa vremenom i novim saznanjima, što ih čini otpornijima i pametnijima.

SMART CITY_U FOKUSU

ANALIZA SMART CITY KONCEPTA I MOGUĆNOST NJIHOVE PRIMJENE U BIH

Smart City Expo Barcelona

Svjetski kongres Smart City Expo (SCEWC) koji se održava u Barceloni od 2011. godine je vodeći međunarodni događaj za gradove. Misija Smart City Expo je da osnaži gradove i kolektivizira urbane inovacije širom svijeta. Kroz promovisanje društvenih inovacija, uspostavljanje partnerstava i identifikovanje poslovnih prilika, događaj je posvećen stvaranju bolje budućnosti za gradove i njihove građane.

Sa 55% stanovništva koje živi u urbanim područjima i deklaracijama o klimatskim vanrednim situacijama koje izdaju

stotine vijeća i jurisdikcija širom svijeta, gradovi moraju biti predvodnici u maksimiziranju vrijednosti prirode, premošćivanju višedimenzionalne nejednakosti i podržavanju budućnosti u kojoj se gas ne koristi.

“Mi smo ono što stvaramo, kao i gradovi. Mi gradimo gradove, ali gradovi grade i nas.”

Aktivnosti Smart City Expo 2021

Kongres

Trodnevni program sa međunarodnim stručnjacima koji se okupljaju kako bi podijelili uvide i naučili najbolje prakse za održiviji urbani svijet, kako online tako i u Barceloni. Dijalog širom svijeta koji oblikuje sljedeće korake za urbani razvoj.

Expo

Tržište na kojem stotine globalnih kompanija i organizacija mogu da se angažuju sa profesionalnim učesnicima širom svijeta i pokažu svijetu svoje najsavremenije projekte i pametno implementirana rešenja. Otvoreni štandovi stvaraju okruženje za umrežavanje i traženje talenata, dok višestruki Agora prostori pružaju mogućnost slušanja odabranih govornika i susreta sa poslovnim prilikama.

Sporedni događaji i aktivnosti

Kurirana lista događaja i radionica, uključujući digitalne sesije, koja proširuje program događaja i daje odgovore na konkretne izazove. Savršen način da istražite najhitnije probleme i pređete s riječi na djela.

Zašto posjetiti Smart City Expo 2021

- Vodeći svjetski događaj o gradovima i globalno središte urbanog razvoja, povezujući lidere industrije i vlade.
- Ne postoji druga platforma poput ove. U 2019. okupljeno je preko 24.000 učesnika iz javnog i privatnog sektora, koji predstavljaju 700+ gradova i 146 zemalja.
- Poslovanje licem u lice ima izuzetnu vrijednost. Ovogodišnji Smart City Expo predstavlja 10. godišnjicu i povratak sastancima na licu mjesta.
- Povezat ćete se s ključnim globalnim akterima. 2 od 3 učesnika u 2019. su donosioci odluka, a 92% je bilo veoma zadovoljno kontaktima koje su ostvarili.

Link sa više informacija i za prijave na Smart City Expo 2021 se nalazi u nastavku:

<https://www.smartcityexpo.com/>

Izradu Biltena je podržao projekat „Pametni gradovi – ka digitalnoj transformaciji gradova u BiH“. Projekat se realizuje kroz razvojno partnerstvo sa kompanijama Lanaco d.o.o., DVC Solutions d.o.o. u okviru developePPP. de programa koji implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH u ime Saveznog ministarstva za ekonomsku suradnju/saradnju i razvoj SR Njemačke (BMZ), u saradnji sa udruženjem BIT Alijansa.

Savez opština i gradova Republike Srpske i Savez opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine podržavaju distribuciju biltena kao i projektne aktivnosti ka unapređenju digitalne transformacije.

Copyright ©2021 Udruženje Bit Alijansa, All rights reserved.

Our mailing address is:

Udruženje Bit Alijansa
Ulica Alije Isakovića 1
Sarajevo 71000
Bosna i Hercegovina

Sadržaj biltena i stavovi autora ne odražavaju nužno mišljenje organizacija koje podržavaju ovaj bilten.